

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Christiana Et Docta Divi Alchimi Aviti Viennensis
Archiepiscopi, & Claudij Marij Victoris Oratoris
Massilie[n]sis, poëmata, aliaq[ue] non poenitenda**

**Avitus, Alcimus Ecdicius
Marius Victor, Claudius**

Lvgdvni, 1536

De parentum à Paradiso expulsione & sententia domini

urn:nbn:de:hbz:466:1-12149

Reddita, qui peruersa simulq; etiã optima nostis.
 Cũcta ego vos docui, sensumq; per abdita duxi.
 Et quodcunq; malũ solers natura negabat
 Institui, pactumq; meũ ne forte negetis
 Seruauĩ; & firma vosmet mihi forte dicaui.
 Nec Deus in vobis quãuis formauerit ante
 Iam plus iuris habet: teneat quod condidit ipse,
 Quod docui mecum est: maior mihi portio restat.
 Multa creatori debetis, plura magistro.
 Dixit, & in media trepidos caligine linquens
 Per mediũ fugiens euauit aëra corpus.

FINIS LIB. SECVNDI.

ALCHIMI AVITI

Viennēsis archiepiscopi de parentũ à para-
 diso expulsionẽ & snia dñi Liber tertius.

CAPVT I.

Tempus erat quũ sol mediũ trãscende-
 rat axem,

Pronus & excelsi liquēs fastigia cētri,
 Vicina iã nocte leues p̄miserat auras.

Tunc illis maior curarum voluitur estus:
 Feruentescq; tenent male conscia corda dolores.
 Tum pudor his capto detorquet lumina sensu.
 Nec iam secura præstatur luce tueri

d 2 Signatam

Signatam fixo peccati stigmatate carnem.
 Indumenta petunt folijs è mollibus ambo vt
 Membra tegant, nudūq; malū sub veste latefcāt.
 Umbrosis propter stabat ficulnea ramis,
 Frondentes diffusa comas, quas protinus Adam
 Humentem capiens raso, de cortice librum
 Asuit; & viridi solatur veste ruborem.
 Induitur simili mulier lachrymabilis arte:
 Quosq; aluit misero fallax infania pomo
 Vestiuit folio; & quos saua ex arbore nudos
 Reddidit, hos grauius tenui de cortice textit.
 Et tamen adueniet tempus, quum crimina ligni
 Per lignum sanet, purgetq; nouissimus Adam,
 Materiamq; ipsam faciat medicamina vitæ,
 Aureus, ex alta quū pendens arbore serpens,
 Serpentis veteres morsus atq; omne venenum
 Eluet, & veterem perimet sua forma draconem,
 Tunc etiam inuitum læto delebere lætum.

Cōsuerūt fo-
 lia ficus &
 fecerunt sibi
 perizomata
 Gene. 3.

CAPVT II.

INterea genitor viridis per mollia luci
 Rorantes sudo capiebat ab aëre ventos.
 Protinus attonitis senserunt auribus ambo
 Præsentem dominū; tristi tum luce perosam
 Expauere

Expauere diem detecto in crimine testem.
 Tunc si illis specubus vastis se forte barathrū
 Panderet, aut subitum tellus monstraret hiatum;
 Non pigeat prono trepidos descendere saltu.
 Quod si suppeteret iam tum sententia læti,
 Hanc etiam raperet solandi causa doloris:
 Seu flaminis lymphis ue daret, vel pectora ferro
 Appeteret vindex crudeli vulnere dextra.
 Sic miseri mortem non dum discrimine notam
 Quū primum meruere uolunt: exordia finem
 Signant: & similem prædicunt affore luctum,
 Qui manet in finem maleductæ tempora vitæ,
 Vltima quum mundi senium cōsumpserit ætas,
 Quumq; repentinus percusserit omnia fulgor,
 Cœlorum clangente tuba, qua nuncius ante
 Iudicis aduentum concussum terreat orbem.
 Tunc quum synceros pastor discreuerit agnos,
 Hœdis disparibus diuersa in parte locatis
 Chasinate diuisa medio: quam fluctibus implet
 Sulphureis voluens vndosa incendia gurges
 Flāmarū stagnante lacu: quo feruida quondam
 Dicitur attracto nubes sodomitica nymbo
 Guttatim sparsum fudisse ob crimina fulmen

d 3 Quum

Quum plueret nox tetra focos, cœloq; caduco
 Aëra per calidū stillarent vndiq; mortes.
 Taliter ignifero missi de fonte gehennæ
 Fluxerunt tristes aliena in secula riui,
 At quos terribili iud ex decreuerit hora
 Viuere post mortem pœnaq; ardere perenni
 Substrahet optato grauior sententia læto.
 Quumq; foret melius dispersis corpora mēbris
 Carpere perpetuū dura sub morte soporem:
 Inuitos tamen vna trahet, queis sola voluntas
 Rursus posse mori sensuq; carere dolendi.
 Sed sic accipiet feruentis flamma camini
 Ambustura suas vt nunquā finiat escas.

CAPVT

III.

AT primi interea iuuenes conamine casso
 Per deserta ruunt, tutoq; abscondita furto
 Facta putant cæcis optant latuisse tenebris.

*Apostrophe
 ad Adam.*

Quid iuuat infœlix oculos auertere, quum te
 Iudex ille videt: quid eum abnuis ipse videre,
 Quum videare palam: sôl est, nō fuscet amœnū:
 Sed depressa grauem formidant lumina lucem:
 Debilis & clarū visus non sustinet orbē:
 Hos ergo insolitas postquā tentare latebras

Vidit,

Vidit,terribili primum Deus increpat ore.
 In faustusq; vbi sit querit non nescius Adam.
 Qui trepidā pavidō producens pectore vocem
 Vix hec pauca refert,tuus o cellissime terror
 Insolitas miserū latebras tentare coëgit:
 Nam quia nuda forēt inopertis corpora mēbris
 Erubui fateor,coelumq; per abdita fugi.
 Et quis(ait)subitū concussit corde pauorem?
 Visus & vnde nouus?nam te nec vellere dudum
 Nec contexta prius velauit tegmine vestis.
 Forma rudis proprio melius contenta decore
 Iudice se placuit:sed postquā fœdere rupto
 Interdicta tuus tentauit germina gustus:
 Naturale tibi tegmen non sufficit vnum.
 Et iā nunc primū nudis nudata patefcunt:
 Arguit obscœnus quia turpia corpora motus.

CAPVT IIII.

ILle vbi conuictum claro se lumine vidit,
 Prodidit & totum discussio iusta reatum,
 Non prece submissa veniā pro crimine poscit:
 Non votis lachrymis ue rogat:nō vindice fletu
 Precurrit meritam supplex confessio pœnam.
 Iamq; miser factus nondū miserabilis ille est.
 d 4 Nam sensit

Adam vbi es?
 Gen. 3.

Nam sensu erigitur, tumidisq; accensa querelis
Fertur in infanas laxata superbia voces.

Heus (ait) infausto mulier coniuncta marito

*Mulier quā
dedisti mihi
sociam dedit
mihi de ligno
& comedi.*

Quam sociam misero prima sub lege dedisti,

Hęc me consilijs vicit deuicta sinistris:

Et sibi iam notum persuasit sumere pomum.

Illa mali caput est, crimen surrexit ab illa.

Gene. 3. Credulus ipse fui, fidei sed tu vnicus auctor,

Cōnubium donans & dulcīa vincula nectens.

Atque vt inam fœlix quæ quondam solavigebat

Cœlebs vita foret; talis nec coniugis vnquā

Fœdera sensisset comiti non subdita prauæ.

C A P V T V.

HAc igitur timidi cōmotus mente creator
Merentē verbis compellat talibus Euam:

Quur tua deceptum traxisti in vota maritum,

Nec contenta tuo deceptra fœmina casu

Sublimi sensum iecisti ex arce virilem?

Illa pudens, tristiciq; genas suffusa rubore,

Serpens dece Auctorem sceleris clamat decepta draconem:

pit me & co Qui vetito pomū persuasit tangere morsu.
medi. Gen. 3.

Caput

Post hæc supremam promit sententia legem,
Serpentemq; reum prima sic voce notauit.
Tu uero cuius fucatis foemina uerbis
Capta semel, similes Adam pertraxit in ausus,
Propter vtrumq; reus pendes quod fecit vterq;
Nec tibi sublimis constabit pectore vertex:
Callida sed pronus per terrã corpora volues.
Vtq; fuga trepido sinuosa volumina currant,
Non gressus sed lapsus erit, teq; ipse sequeris
Flexibus, & spiras viuentia vincula necent.
Tum propter suam miserorũ cordibus escam
Tellurem captans pastu vesceris inani:
Mensibus & certis fugitiuus ab aëre sudo
Inclusus terris cõmuni sole carebis.
Omnibus inuisus fies grauis omnibus horror.
Præcipue incoelix mulier cū prole futura
Tecum inimicitias odio constante reponet.
Seminibusq; tuis eius cum semine bellum
Perpetuum, sed dissimilis victoria, nam qui
Ambos vna opera vicisti subdole serpens,
Olim erit vt sexum muliebrem pronus adores.
Cuius tu quanquã pauidæ insidiabere calci,
d s Conteret

*Super pectus
tuū gradieris
et terrã come
des cū: tis die
bus vite tue.
Gen. 3.*

*Inimicitias
ponam inter
te & mulierẽ
& semen tuū
et semẽ illius
Gen. 3.*

*Ipsa cōteret
caput tuū &
tu insidiabe
ris calcaneo
illius. Gen. 3.* Conteret vna caput, tandem tibi fœmina victrix:
Nascendumq̄ etiam tali de stipite germen.

CAPVT VII.

*In dolore pa-
ries filios tuos
et sub uiri po-
testate eris.
Gen. 3.* **P**osthęc attonitam iudex cōmotus in Euam.

Et tu quæ primā violasti fœmina legem,
Accipe, ait, reliquum vitæ quod restat in æuum,

Imperium patiere thori, dominumq̄ timebis.

Quem dederam socium: cuius tu subdita iussis

Pareto, & libitus posthęc assuesce viriles.

Gen. 3. Moxq̄ vbi concipiens fœtum persenserit alius,

Ventris onus gemitu testaberis: ac tibi clausum

Anxia crescentem portabunt viscera fascem:

Donec transacto fastidia tempore complens

Naturale malum partus ab uindice partu

Producas: vita ut prolis sit pœna parentis.

Sed quid multa loquar miserę discrimina matris:

Nam quum præduro mulier confecta labore

Opratam sobolem tali produxeris ortu:

Lugebis vacuos nonnunquam orbata dolores.

CAPVT VII.

INterea trepidus iam dudum sustinet Adam

Quid sibi terribilis tandem sententia seruet,

Cui pater attentis, inquit, nunc auribus, & tu

Accipe

Accipe quid mereare, leuis quem fœmina vicit.

Impolluta prius pulchro sub germine tellus

Non iam fida satis, nec puro semine simplex,

Pristina mōstrabit corruptum terga per orbem:

Exemploq̄ tuo semper tibi terra rebellans

Vepribus, ac tribulis, armata resistere discet.

Aut si frangēti cedens succumbit aratro,

Vomeris affixo mordaci dente subacta:

Pinguia decipient mentito germine culta.

Nam pro triticeo lolium consurgere fructu,

Et fictas segetes, vacuasq̄ dolebis aristas:

Sic vt vix centum producant iugera panem.

Sudore assiduo nitens quē sumat egestas,

Illecebramq̄ cibi pœnalis vindicet esca.

Aequalem brutis facient tibi pabula vitam:

Et simul herbarū succos, pastumq̄ requires:

Stercoreq̄ assimili depressa grauabitur aluus:

Atq̄ onerosa diu voluetur talibus etas:

Donec præscriptum donent tibi secula finem:

Et compacta luto rursus soluantur in illud

Membra, simulq̄ leui fias de puluere puluis.

Ante tamen durum natī præcurrere lætum

Conspicies, pœnasq̄ tuas in prole videbis

Vt metuēda

Maledicta
terra in ope-
tuo. Gene. 3.

Spinas et tri-
bulos germi-
nabit tibi.
Genesis. 3.

In sudore vul-
tustui vescere
ris pane tuo.
Gene. 3.

Donec reuer-
taris in terrā
de qua sum-
ptus es quia
pulus es &
in puluerē re-
uerteris.

Gene. 3.

Vt metuenda magis cernatur mortis imago,
 Peccasse agnoscas quid sit, quid mortua fleri,
 Quid ue mori: ac nequid desit tibi forte malorū,
 Acrior immenso miscebitur ira dolori:
 Nam quum prima tibi producent tēpora natos,
 Liuor edax arcūo certabit limite mundi:
 Nec iam sufficiet vacuus conflictibus orbis:
 Totaq; fraterno congressu terra tremiscet,
 Alter in alterius consurget vulnera frater:
 Telluremq; nouam cognato sanguine tinget.
 Exin posteritas varios passura labores
 Per varios casus mortalia debita pendet.
 Dum veterē ductus dissoluat terminus orbem:
 Occidat omne vigenis: finisq; redarguat orta.
 Audierat, motumq; dedit conterrita tellus.

CAPVT

IX.

Genesis. 3. **H**is pater exactis hœdorum pellibus ambos
 Induit, & sancta paradisi ab sede reiecit.
 Tunc miseri egressum properant, mūdūq; vacātē
 Intran, & celeri perlustrant omnia cursu,
 Et quanquā varijs herbis ac gramine picta
 Et virides campos fontesq; & flumina monstrat,
 Illis foeda tamen species mundana putatur

Post

Post paradife tuam: totumq̄ videntibus horror.
Vtq̄ hominum mos est studio maiore negata
Amplecti, et vetitis grauiori incumbere cura;
Sic maiore animo clausus paradifus amatur.
Quæq̄ magis multo paradifo extenditur, illis
Angustatur humus; strictumq̄ tuētibus orbem
Omnia lata nimis parent angusta duobus.
Squalet & ipse dies; cauffantur sole sub ipfo
Subductam lucem; cælo fufpenfa remoto
Astra gemunt; tactusq̄ prius vix cernitur axis.
Tunc inter curas permixto felle doloris
Affectus fenfere nouos; & pectora pulfans
Nondum compertas prorumpit fletus in vndas.
Attentifq̄ genis iniuffus defluit humor.
Haud aliter viuax deceptus mole caduca
Spiritus; impleto venit cum terminus æuo
Post obitū peccata dolet; tum quidquid iniquum
Geffert ad mētem reuocat; tum poenitet omnis
Errorum lapsus femet quos iudice damnat.
Quod fi præteritæ reddatur copia vitæ;
Sponte ferat quofcunq̄ dabūt mandata labores.

Caput

Historia crudelis diuitis.

Lucæ. 16.

CRudeli similes narrant de diuite questus:
 Historiam cuius cœlesti numine Lucas
 Tradidit afflatus: paucis ego ab ordine totam
 Dum repeto: linguis omnes animisq; fauete.
 Ille cothurnatus gemmis, & fulgidus auro,
 Serica bis coctis mutabat tegmina blattis:
 Inde vt bacchâtem traxissent tempora mentem
 Currebant epulæ totus quas porrigit orbis,
 Quumq; peregrinus frugem misisset aceruus:
 Feruebat priscum crystallo argente falernum,
 Viuida quinetiam miscebant cinnama talli:
 Et suffita domus pingui fragrabat amomo.
 Quod pelagus, qd̄ terra creat, qd̄ flumina gignūt,
 Certatim ad mensam veniebāt: omniaq; illuc
 Portabat pallens auri cum fasce minister.

Lazarus pauper. Diuitis ante fores pauper tum forte iacebat
 Languidus, obstrictis resoluta corpore mēbris:
 Et supplex poscebat opem: nō munera quærens,
 Sed tantum si quas emittat copia diues
 Relliquias, spectans alius ieiuna rogabat.
 Verum clamantī diues non addidit aurem:
 Nullaq; languentem pietas respexit egenū:

Nec

Nec quæ completis cecidere superflua mensis
 Pauperis ad victum quisquã dedit: in super egri
 Despiciuntur facies: & putria vulneris horrent.
 Quumq; canes miti perlambant vlcera lingua,
 Blandior, & lasso feritas medicabilis adsit:
 Sola hominũ nescit mens dura & cruda moueri.
 Hæc sed diuersa penitus dum sorte geruntur:
 Impendens obitus pariter pulsauit vtrumq;
 Diuite præuento, qui dum immortalia sese
 Secula victurum sperat, formidine nulla
 Mortis adhuc animũ imemorẽ pulsauerat: at qui
 Optatam pauper longo vix tempore mortem
 Inueniens, victor morbos artusq; reliquit.
 Ille quidem celsa dudum qui floruit aula
 Fletibus ad tumulum stipato funere fertur:
 Auratoq; datur conditus membra sepulchro.
 Et preciosa tegunt elatum lynthea marmor.
 Spiritus abstruso sed mox demissus auerno,
 Ardet in æternis per sæua incendia pœnis.
 Equarum medio sublimi in sede locatum
 Haud procul vt visus coniectat, sed procul inde
 Vt docet euentus, sinibus conspexit ouantem
 Abrahæ iusti mutatum in paupere vultum:
 Nec

Mortuus est
 autem diues
 et sepultus in
 inferno.
 Luca. 16.

Nec similem illius quem dudū è luce receptum
 Quarto forte die vix quisquam largus humandi
 (Ne per corruptum naturę lege cadauer
 Dira frequentato contagia mitteret orbi)
 Obtectum laceris tenui velamine pannis,
 Naribus adstrictis nuda tellure locarat:
 Angelicis vero manibus sublime leuatus,
 Iam diues, iam sanus erat, contraq; superbus
 Qui male congestos auri cumularat aceruos:
 Mendicat vel tantum vnam de paupere guttam:
 Arida vt extinctis irroret guttura flammis.
 O pater electos (inquit) qui sede beata
 Colligis, et meritis dispensas præmia iustis,

Mitte Laza- Hęc ego non merui: sed faltem hoc deprecor vnū,
 rum ut intin- Lazarus ut digitum gelidas intinguat in vndas:
 guat extre- Et linguam extincto flammantem mitiget igne.
 mū digiti sui Quod si nec refrigerio hoc extinxerit omnes,
 in aquam ut refrigeret li- Tempore vel faltem modico mihi tēperet æstus:
 guā meam. Donec fessa breui respirent membra quiete.
 Luca. 16. Taliter immixto lachrymis fridore rogantem
 Magnanimus verbis patriarcha intercipit istis.
 Desine iam miseras incassum fundere voces,
 Et vanas miscere preces: haud talia dudum

Dicta

Dicta dadas, quū te in foribus presente iaceret
Ipse ignotus, egens, eger, ieiunus, inanis:
Quum congesta tuas onerarent fercula mēfas:
Nec quisquā interea clamantē audiret egenū.
Quapropter tandem librato examine veri
Præteritę vitę sortem dependit vterque
Permutatq; vices: & te iam sufficit amplis
Exundasse bonis: qui fleuit gaudeat, & qui
Curarū expertem duxit per gaudia vitam,
Iam fleat, æternos spirans è pectore planctus.
Insper horrendū qui se interponit hiatus,
Non finit abiunctas misceri fœdere partes:
Ut reuocare gradū nec vos, descendere nec nos
Rursus ad inferni valeamus claustra tyranni.
Ille gemens vanum repetita voce precatur.
Si nil post obitum prodest cōmissa fateri:
Nec tua mutatur fixis sententia verbis:
Hoc concede mihi, nulla quod lege vetatur.
Defuncto fratres dilecti quinq; supersunt:
Obsecro ad hos properet, qui viuos corrigat, ante
In tormenta cadant quàm talia carne soluti.
Quāquā etenim duro persistant corde rebelles:
Si tamen abstrusa quisquā de morte reuertat
e   Credent

Credent experto poenasq̄ subire timebunt.
 Talibus ille quidem, fufis sed in aëra verbis.
 Nulla etenim meriti post mortē facta potestas.
 Vos ergo dum vita manet, dum lege vigetis:
 Patronusq̄ ad stat patris ante tribunal Iesus:
 Nec iam obturatis pulsatur ianua valuis:
 Dum locus est flendi, dū se clementia Christi
 Pandit, flete admissa, nec inde admittite flenda.

CAPVT XI.

EN comperta tibi primi est occasio planctus;
 Vtq̄ sui casus nunquā reparabilis Adam
 Pertulit exitiū: passuri nomine Christi,
 Nam licet æternos meritosq̄ euaserit ignes:
 Hęc nimium tamen infœlix incōmoda sensit:
 Perdita ne precibus, lachrymis ue reduceretvllis.
 Extunc paulatim retro sublapsa referri
 Vita prior, cunctisq̄ malis laxarier orbis.
 Tum tristes morbi, & varij subiere dolores:
 Et corrupta fatis dira pinguedine tellus
 Lœtali quędam suffudit germina succo.
 Inde truces sæuire fere, dud uicq̄ timentes
 Excitat ad pugnā tunc primū conscia virtus:
 Reddit & armatas, vnguis, Deus, vngula, cornu,
 Ipsa

*Incōmoda ex
 primi paren-
 tis delicto.*

Ipsa etiam leges elementa resolvere primū
 Et violare fidem mortalibus omnia certant.
 Inflat ventis pelagus, voluuntur & undæ:
 Excitusq; nouum turgescit pontus in æstum.
 Tunc primum tectis tetra caligine cœlis
 Ingratos hominum castigatura labores
 Grandineos pauidis fuderunt nubila nymbos.
 Atq; polus discors inuidit germina terris.
 Quin magis ipsa sibi tellus aduersa negauit,
 Seminis excepti vertens mentita nitorem.

CAPVT XII.

HAec mala tū primū gemini sensere parētes;
 Posteritas nam quanta ferat dispendia rerū
 Vix cui vel linguae sint centum, ferrea vel vox
 Enumerare queat: nec si quem Mantua misit,
 Meoniusq; canat diuino carmine vates.
 Nam quis tot referat motus? quis talia fando
 Euoluat totos qui voluūt secula fluctus?
 Arma fremūt, crebra quatitur formidine mūdus,
 Funditur irriguus sanguis, maiorq; sititur.
 Quid dicam celsas præclaris cœtibus vrbes
 In deserta dari? populos populante ruina
 Dispergi, & lacerum vacuari partibus orbē?

e 2 Seruitio

Seruitio subdī dominos, famulosq; vicissim
 Præferri dominis, & belli forte perire
 Sors generis quondā quos claro è sanguine misit.
 Et si forte breuī requiescant tēpore bella,
 Legibus armatas furere in certamina leges.
 Ius anceps pugnare foro, quo iurgia fratrū
 Non leuius votis feriunt quàm prælia telis.
 Sed quis vota notet, clament quū facta nocentur?
 Quis fraudes & furta gemat gaudēte rapina?
 Quis ue minora fleat si coram maxima fiunt,
 Inde minora tamen si summis iūcta notentur?
 Nam perisse nullum facinus sub iudice paruū est,
 Nec datur hic cūctas pcurrere carmine fraudes:
 Hoc vnum dicam br euibus, post damna priorū
 Nil superesse mali, quod nō vel perpetret orbis,
 Vel toleret, plenus scelerum, plenusq; dolorū.
 In casu discrimen habent, & crimen in actu.

CAPVT XIII.

Sed tu Christe potēs cui semp ꝑcere prōptū est,
Tu figulus massam potis es reparare caducā,
 Et contracta diu ac resoluta refingere vasa,
Luce. 15. Qui dudū in vili latitantē puluere drachmā
 Clara euangelij uerbiq; ardente lucerna
 Inuestigasti

Inuestigasti, magni tu pastor ouilis,
 Qui procul à caulis longoq; errore vagantē Luce. 15.
 Queris ouē: vtq; suo gaudens reddatur ouili,
 Sarcinā fit quæ cura fuit: nec querere tantum
 Illa fatis cœlestis habet clementia Christi:
 Ni ferat impositam tergo, atq; in ouile reducat.
 Vtq; vnam ex ouibus stigi de fauce barathri
 Inferniq; lupi crudeli ex ore receptam
 Accipias, euangelicus te filius ille
 Iunior instituet: pecudis qui forma reuersæ
 Quid fugias docet: & lapsus quo deniq; pacto
 Ad meliora queas pacato patre reuertī.
 Ille quidē exhaustos postquā disperfit æceruos: Historia filij
prodigi. Lu. 15
 Vitaq; cōsumpto mutata est prodiga censu:
 Turpia porcorū digne cōuiuia sectans,
 Optauit siliquis compleri vilibus aluum:
 Donec sæua fames longo discrimine victum
 Cogeret offenso tandem se reddere patri:
 Confessumq; reum laxato crimine solui.
 Quem mox prostratū mitis pater alleuat vltro:
 Et trepidum blanda solatur voce pudorem.
 Quin & quē loquitur, facto testatur amorē:
 Nam reduci ornatus vestis dat prima secundos,
e 3   Lataq;

Lætacq̃ solennis celebrat cōuiuia cœtus:

Quod rediuuua suis quondam de funere proles

Surgat, & orbato redeant noua lumina patri.

*Oratio ad
Christum.*

At tu cunctipotens hominū rerumq̃ creator,

Quāquā omnes fieri saluos cupis, atq̃ beatos:

Nulla tamen pateris nostræ dispendia mortis.

Nec mundo pereunte, tuis cōtingere dānum

Diuitijs poterit: nescis decrefcere, nescis

Augeri, & pleno perstat tibi gloria regno.

Sed famulis id redde tuis quod perdidit Adam,

Quodq̃ tulit primū viciatæ stirpis origo,

Ortu restituat per te pia vita secundo.

Forma vetus nimium lacero circundata peplo,

Iam veteri scissam ponat cum crimine vestem.

Pallia prima pater redeunti porrige proli.

Lucæ. 10.

Olim seminecem miserans tu forte repertum

Inq̃ via abiectum (quem nō multo ante latrones

Præterea inflictiis spoliarant vndiq̃ plagis)

Hanc tu Christe viā sumpto dū corpore curris

Allisum reperis, nec deseris: insuper egrum

Carnis iumento importas, & vulnera fanas.

Non secus inferni qui dudū præda latronis

Multipliciter exanguē trahimus prævulnere vitā:

Nullum

Nullum aliud præter te vnū solamen habemus.
 Quod si nunc medico, curabit vulnera forū.
 Gratia designata oleo, sapientia vino,
 Et samaritani nos extera cura fouebit:
 Pelletur validus medicato corpore languor,
 Ergo qui non vis moriendi crescere causas,
 Nec peccatorum crudelia funera queris
 Sed mage cōuersi vt viuāt: blando excipe vultu
 Quos confessa tibi gemitus pia pectora fundūt,
 Vt quondam tecum passæ sub tempore carnis
 Proximus immani pendens de stīpīte latro,
 Quem nō culpa tibi similem sed pœna tenebat,
 Confessi venia supplex est criminis vsus.
 Ille etenim non vt membrīs, ita corde ligato,
 Etsi confixas clauis extendere palmas
 Non potuit, liber mentem cū voce tetendit:
 Sicq̄ reus, scelerū quū digna piacula pendit
 Martyrium de morte rapit: cui sine sagaci
 Prouida cura fuit tales non perdere pœnas:
 Præripuitq̄ aditum moriens, cœloq̄ leuādus
 Ardua sublimi tenuit compendia saltu.
 Porrige sic nobis celsam pater inclyte dextram
 Nos quoq̄ perpetuæ consortes effice vitæ:

Nolo mortē
 morientis di-
 cit dominus:
 reuertimini
 & vituite.
 Ezech. 18.
 Pij latronis
 confessio.

Atq̄ profanati deceptis fraude latronis
 Ut tibi cōpasso miserens succurre latroni:
 Liuida quos hostis paradiso depulit ira,
 Fortior antiquæ reddat tua gratia sedi.

FINIS LIBRI TERTII

DIVI ALCHIMI AVITI

Viennensis archiepiscopi Liber quartus
 De diluuiō mundi.

CAPVT I.

Infectū quōdā vicij̄s cōcordibus orbē
 Infandūq̄ nefas cœlo vlsciscēte piatū
 Diluuiō repetā: sed nō q̄ fabl̄a mēdax
 Victuros lapides mūdū sp̄sisse p̄ aplū
 Deucaliona refert dirum genus vnde resumpti
 Descendant homines, cunctisq̄ laboribus apti:
 Saxeā qui duræ monstrant primordia mentis:
 Sed verī compos fluctus nunc prosequar̄ illos,
 Per quos immissus rebus vix pene creatis
 Lactentem velox præuenit terminus orbem.
 Extulerat mortale genus crudelibus ausis
 Ingentes animos: omni pro lege voluntas
 Sola erat: vsq̄ adeo cōuersi in crimina mores:
 Ius hominū nullū, tūm nil distare putatum

Falsq̄